

A. NỘI DUNG ÔN TẬP

I. Văn bản

- *Chiếu dời đô – Lý Công Uẩn.*
- *Nước Đại Việt ta – Nguyễn Trãi.*
- *Bàn luận về phép học – La Sơn phu tử Nguyễn Thiếp.*

Yêu cầu

1. Lập bảng thống kê theo mẫu sau:

STT	Tên tác phẩm	Hiểu biết về tác giả	Hoàn cảnh ra đời	Thể loại	Nội dung	Nghệ thuật

2. Nắm kiến thức cơ bản về tác giả, tác phẩm (hoàn cảnh ra đời, thể loại, phương thức biểu đạt, trình tự lập luận...)

3. Học thuộc ghi nhớ SGK để nắm nội dung ý nghĩa, nét đặc sắc nghệ thuật của từng tác phẩm.

4. Phân tích đặc điểm nội dung, nghệ thuật mỗi văn bản.

II. Tiếng Việt

- Các kiểu câu: câu cảm thán, câu nghi vấn, câu cầu khiến, câu trần thuật, câu phủ định.

- Hành động nói.

Yêu cầu

1. Nhận biết được đặc điểm và chức năng các kiến thức trên.

2. Làm thành thạo các bài tập trong SGK.

3. Nêu được vai trò, ý nghĩa, hiệu quả sử dụng các kiến thức đó trong các tác phẩm văn học giới hạn ở phần I.

4. Vận dụng vào đặt câu, viết đoạn văn

III. Tập làm văn

1. Nghị luận văn học về một vấn đề hoặc một nhận định được nêu lên từ tác phẩm đã học. (triển khai 1 luận điểm bằng đoạn văn diễn dịch/ qui nạp/ T-P-H khoảng 10-12 câu), có tích hợp yêu cầu TV (VD: sử dụng câu cảm thán, câu phủ định...)

2. Nghị luận xã hội về các vấn đề sau: Tinh thần đoàn kết, tình mẫu tử, lợi ích của việc đọc sách (triển khai vấn đề bằng một đoạn văn khoảng nửa trang hoặc 2/3 trang giấy thi)

B. BÀI TẬP THAM KHẢO:

Bài 1: Cho đoạn văn sau:

"Huống gì thành Đại La, kinh đô cũ của Cao Vương: Ở vào nơi trung tâm trời đất; được cái thế rồng cuộn hổ ngồi. Đã đứng ngôi nam bắc đông tây; lại tiện hướng nhìn sông dựa núi. Địa thế rộng mà bằng; đất đai cao mà thoáng. Dân cư khỏi chịu cảnh khốn khổ ngập lụt; muôn vật cũng rất mực phong phú tốt tươi. Xem khắp đất Việt ta, chỉ nơi này là thắng địa. Thật là chốn tụ hội trọng yếu của bốn phương đất nước; cũng là nơi kinh đô bậc nhất của đế vương muôn đời"

1. Đoạn văn trên trích trong tác phẩm nào? Tác giả là ai?

2. Tác phẩm có đoạn văn trên thuộc thể loại nào? Nêu hiểu biết của em về thể loại văn đó?
3. Nội dung chủ yếu của đoạn văn trên là gì?
4. Giải thích thể nào là "thắng địa"?
5. Câu: *"Thật là chốn tụ hội trọng yếu của bốn phương đất nước; cũng là nơi kinh đô bậc nhất của đế vương muôn đời"* thuộc kiểu câu gì? Thực hiện hành động nói nào?
6. Viết đoạn văn diễn dịch (8-10 câu) làm sáng tỏ luận điểm "Đại La là thắng địa xứng là kinh đô của đế vương muôn đời", đoạn văn có sử dụng 1 câu cảm thán (gạch chân và chỉ rõ).

Bài 2: Đọc đoạn văn sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

"Ngọc không mài, không thành đồ vật; người không học, không biết rõ đạo. Đạo là lẽ đối xử hàng ngày giữa mọi người. Kẻ đi học là học điều ấy. Nước Việt ta, từ khi lập quốc đến giờ, nền chính học đã bị thất truyền. Người ta đua nhau lối học hình thức hòng cầu danh lợi, không còn biết đến tam cương, ngũ thường. Chúa tâm thường, thần nịnh hót. Nước mất, nhà tan đều do những điều tệ hại ấy."

(Trích *Bàn luận về phép học*, Nguyễn Thiếp, Ngữ Văn 8 - tập hai, NXB GD Việt Nam, 2014)

1. Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích.
2. Câu *"Ngọc không mài, không thành đồ vật; người không học, không biết rõ đạo."* thuộc kiểu câu gì xét theo mục đích nói?
3. Trong đoạn văn trên, tác giả đã nêu lên mục đích chân chính của việc học. Mục đích đó là gì?
4. Kiểu hành động nói nào đã được thực hiện trong câu: *"Nước Việt ta, từ khi lập quốc đến giờ, nền chính học đã bị thất truyền."*?
5. Viết đoạn văn tổng phân hợp(8-10 câu) nêu lên tầm quan trọng của phương pháp *Học đi đôi với hành*, đoạn văn có sử dụng 1 câu phủ định (gạch chân và chỉ rõ).

Bài 3: Đọc văn bản sau đây và trả lời các câu hỏi:

Câu chuyện bó đũa

Ngày xưa, ở một gia đình kia, có hai anh em. Lúc nhỏ, anh em rất hoà thuận. Khi lớn lên, anh có vợ, em có chồng, tuy mỗi người một nhà nhưng vẫn hay va chạm.

Thấy các con không yêu thương nhau, người cha rất buồn phiền. Một hôm, ông đặt một bó đũa và một túi tiền trên bàn, rồi gọi các con, cả trai, gái, dâu, rể lại và bảo:

- Ai bẻ gãy được bó đũa này thì cho thưởng cho túi tiền.

Bốn người con lần lượt bẻ bó đũa. Ai cũng cố hết sức mà không sao bẻ gãy được. Người cha bèn cởi bó đũa ra, rồi thông thả bẻ gãy từng chiếc một cách dễ dàng.

Thấy vậy, bốn người con cùng nói:

- Thừa cha, lấy từng chiếc mà bẻ thì có khó gì!

Người cha liền bảo:

- Đúng. Như thế là các con đều thấy rằng chia lẻ ra thì yếu, hợp lại thì mạnh. **Vậy các con phải biết thương yêu, đùm bọc lẫn nhau.** Có đoàn kết thì mới có sức mạnh.

(Truyện dân gian Việt Nam)

1. Nêu phương thức biểu đạt chủ yếu của văn bản trên?
2. Câu in đậm đã thực hiện hành động nói nào?
3. **Có đoàn kết thì mới có sức mạnh**, theo em ý kiến đó có đúng không? Vì sao? Từ câu chuyện bó đũa và trải nghiệm của bản thân, em hãy viết một đoạn văn nghị luận khoảng nửa trang giấy thi để bàn về tinh thần đoàn kết của con người Việt Nam trong cuộc chiến chống đại dịch covid-19.

